

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.7.2015.
COM(2015) 349 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE VIJEĆU

**o ocjeni napretka o kojem je Italija izvijestila Komisiju i Vijeće povezanog s naplatom
dugovanja od proizvođača mlijeka na temelju dodatne pristojbe za tržišne godine od
1995./1996. do 2001./2002.**

(u skladu s člankom 3. Odluke Vijeća 2003/530/EZ)

IZVJEŠĆE KOMISIJE VIJEĆU

o ocjeni napretka o kojem je Italija izvijestila Komisiju i Vijeće povezanog s naplatom dugovanja od proizvođača mlijeka na temelju dodatne pristojbe za tržišne godine od 1995./1996. do 2001./2002.

(u skladu s člankom 3. Odluke Vijeća 2003/530/EZ)

Ovo izvješće o ocjeni izrađeno je u skladu s člankom 3. Odluke Vijeća 2003/530/EZ od 16. srpnja 2003. o usklađenosti potpore koju Talijanska Republika namjerava dodijeliti svojim proizvođačima mlijeka sa zajedničkim tržištem (dalje u tekstu: Odluka Vijeća), prema kojem talijanska nadležna tijela moraju svake godine izvijestiti Vijeće i Komisiju o ostvarenom napretku u naplati dugovanja od proizvođača mlijeka na temelju dodatne pristojbe za tržišne godine od 1995./1996. do 2001./2002.

Na temelju članka 1. Odluke Vijeća potpora koju Talijanska Republika dodjeljuje proizvođačima mlijeka tako što umjesto tih proizvođača u proračun Europske unije uplaćuje iznos koji oni duguju Europskoj uniji na temelju dodatne pristojbe na mlijeko i mliječne proizvode za tržišne godine od 1995./1996. do 2001./2002. te tim proizvođačima omogućuje podmirenje dugova s pomoću odgode plaćanja kroz nekoliko godina bez kamata, iznimno se smatra sukladnom sa zajedničkim tržištem, pod uvjetom da:

- iznos potpora vrati se u cijelosti, u redovitim godišnjim obrocima i
- razdoblje za povrat potpora ne bude dulje od četrnaest godina, računajući od 1. siječnja 2004.

Na temelju članka 2. Odluke Vijeća Italija za odobrenje dodjele potpora mora Europskom fondu za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP), koji se danas zove Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP), prijaviti ukupan iznos dodatne pristojbe za relevantna razdoblja te u tri jednaka godišnja obroka oduzeti nepodmireni dug od rashoda financiranih iz EFSJP-a za svaki od sljedećih mjeseci: studeni 2003., studeni 2004. i studeni 2005. Italija je dopisom od 26. kolovoza 2003. prijavila, kako je predviđeno, ukupan iznos dodatne pristojbe za relevantne tržišne godine. Nepodmiren dug oduzet je, kako je predviđeno, od rashoda financiranih iz EFSJP-a za studeni 2003., studeni 2004. i studeni 2005.

Na temelju članka 3. Odluke Vijeća talijanska nadležna tijela svake godine izvješćuju Vijeće i Komisiju o ostvarenom napretku u naplati dugovanja od proizvođača mlijeka na temelju dodatne pristojbe za tržišne godine od 1995./1996. do 2001./2002.

Talijanska su nadležna tijela, u skladu s navedenom odredbom, u dopisu AGEA-e (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura) od 13. studenoga 2014. Komisiji dostavila svoje deseto izvješće o plaćanju godišnjeg obroka za 2013.

U ovom izvješću Komisija ocjenjuje napredak o kojem su talijanska nadležna tijela izvijestila za 2013. u pogledu naplate dodatne pristojbe za sedam tržišnih godina obuhvaćenih Odlukom Vijeća te za tržišne godine na koja se Odluka Vijeća ne odnosi.

Plaćanje pristojbe na temelju programa obročnog plaćanja iz 2003.

Odlukom Vijeća kojom se odobrava da Italija umjesto svojih proizvođača mlijeka u proračun Europske unije uplaćuje dodatnu pristojbu bilo je obuhvaćeno 25 123 proizvođača dužnika u 2005., kad je Vijeću podneseno prvo izvješće. Taj se broj za 2013. smanjio na 21 819.

Od ukupnog broja proizvođača na koje se odnosi izvješće i na koje se primjenjuje pristojba za sedam tržišnih godina obuhvaćenih Odlukom Vijeća, 15 431 proizvođač odabrao je program obročnog plaćanja iz 2003. U 2004., prije plaćanja prvog godišnjeg obroka, ukupan dug 15 431 proizvođača koji su se odlučili za program obročnog plaćanja iznosio je 345 milijuna EUR, odnosno otprilike četvrtinu ukupnog preostalog iznosa dugovanja proizvođača koji su odbili uključiti se u programe obročnog plaćanja. Čini se, dakle, da je većina proizvođača s najmanjim količinama prekomjerne proizvodnje odabrala program obročnog plaćanja. Proizvođači s većim količinama prekomjerne proizvodnje (oko 8 000 proizvođača koji na temelju pristojbe imaju dug od otprilike 1 milijarde EUR za navedenih sedam tržišnih godina) nisu odlučili sudjelovati u programu obročnog plaćanja. No, treba istaknuti da talijanska nadležna tijela svake godine primaju nove zahtjeve za obročno plaćanje. U 2013. podneseno je 160 novih zahtjeva za ukupan iznos od 8,7 milijuna EUR. Ukupan iznos koji se odnosi na program obročnog plaćanja iznosi 362,17 milijuna EUR.

Deseti godišnji obrok u ukupnom iznosu od 26 165 096 EUR trebao je do 31. prosinca 2013. platiti 11 331 proizvođač. Prema provjerama koje su provela talijanska nadležna tijela, 11 132 proizvođača izvršilo je tijekom 2013. plaćanja kako je predviđeno, u ukupnom iznosu od 25 664 142 EUR, što znači da je 98,24 % proizvođača u utvrđenom roku platilo 98,2 % iznosa dugovanja desetog godišnjeg obroka. Plaćanja izvršena u roku za prethodnih devet godišnjih obroka iznose redom 99,6 %, 97,9 %, 99,5 %, 99,7 %, 96,4 %, 96,2 %, 90,5 %, 98,3 % i 96,9 % iznosa dugovanja. Ukupan primljen iznos od pristojbe na temelju prvih devet godišnjih obroka iznosi oko 270 739 640 EUR (odnosno oko 97,3 % ukupnog iznosa dugovanja na temelju tih godišnjih obroka).

Iako ovi postoci nesumnjivo pokazuju volju proizvođača koji sudjeluju u programu obročnog plaćanja za ispunjavanjem svojih obveza, Komisija smatra da je praćenje slučajeva u kojima se nije poštovalo obročno plaćanje ključan pokazatelj do koje su mjere talijanska nadležna tijela predana osiguranju strogog poštovanja uvjeta programa plaćanja i, naposljetku, potpune isplate iznosa pristojbe koja se potražuje.

U pogledu desetog godišnjeg obroka nema dostupnih informacija o plaćanjima za preostalih 199 proizvođača koji duguju ukupan iznos od 500 948 EUR.

U pogledu devetog godišnjeg obroka 285 proizvođača nije izvršilo svoje plaćanje do kraja 2012., što odgovara iznosu od 786 682,83 EUR. Prema podacima koje su dostavila talijanska nadležna tijela, središnja su nadležna tijela o svim tim slučajevima obavijestila regionalna nadležna tijela kako bi ona naplatila ukupne iznose koji se potražuju, uz dodatak kamatne stope koja nije obuhvaćena programom obročnog plaćanja. Od 285 proizvođača za koje se u početku smatralo da nisu izvršili plaćanje, za njih 191 kasnije se pokazalo da su zapravo platili. S druge strane, 94 proizvođača koji zaista nisu platili deveti godišnji obrok izgubili su mogućnost obročnog plaćanja i nad njima su pokrenuti postupci prisilne naplate.

Gospodarstva za koja je ukinuta mogućnost obročnog plaćanja

Ako proizvođač ne uplati samo jedan godišnji obrok, isključuje se iz programa obročnog plaćanja što može dovesti do toga da mu se naplati ukupan preostali iznos dugovanja i obračuna kamata.

Deset godina nakon pokretanja programa obročnog plaćanja iz 2003., ukupno je 613 gospodarstava izgubilo prava na obročno plaćanje, što odgovara ukupnom dugu na temelju obročnih uplata od 22 817 190 EUR.

Ipak, 7 128 700 EUR od tog iznosa uplaćeno je prije ukidanja tog prava, a 4 297 074,81 EUR naplaćeno je nakon njegova ukidanja, što znači da ukupan preostali dug iznosi 11 391 415 EUR i odnosi se na 251 gospodarstvo.

Iz ovih je iznosa vidljivo da je revnost koju je pokazala talijanska uprava u naplati pristojbe od proizvođača isključenih iz sustava obročnog plaćanja nakon neplaćanja jednog godišnjeg obroka daleko od zadovoljavajuće. Uz to, proizvođači mlijeka morali su odustati od sudskih postupaka pred talijanskim sudovima da bi mogli sudjelovati u programu obročnog plaćanja. Ne čini se, stoga, da je uzrok nedovoljne naplate moguća sporost sudskih postupaka, već nesposobnost talijanske uprave da na učinkovit način naplati te iznose.

Odgoda plaćanja za šest mjeseci i njezine posljedice u pogledu državnih potpora

Na temelju članka 2. stavka 12.k talijanske uredbe sa zakonskom snagom br. 225 od 29. prosinca 2010., koja je nakon izmjena postala zakon br. 10 od 26. veljače 2011., Italija je odobrila odgodu do 30. lipnja 2011. za plaćanje godišnjeg obroka za 2010. koje je načelno trebalo biti izvršeno do 31. prosinca 2010. u skladu s programom obročnog plaćanja iz 2003. odobrenim Odlukom Vijeća 2003/530/EZ.

Odlukom br. C (2013) 4046 završna verzija od 17. srpnja 2013. Komisija je izjavila da se odgoda plaćanja dijela pristojbe za proizvođače mlijeka za koji je rok istekao 31. prosinca 2010. smatra potporom koja nije u skladu s unutarnjim tržištem. Osim toga, smatrala je da su tom potporom bili prekršeni uvjeti određeni Odlukom Vijeća 2003/530/EZ te je njome za one koji su od nje imali koristi i time izašli iz okvira utvrđenog Vijećem bila stvorena nova državna potpora koja je nezakonita u smislu članka 1. točke (f) Uredbe (EZ) br. 659/1999 i nije u skladu s unutarnjim tržištem.

Odlukom br. C (2013) 4046 završna verzija Komisija je Italiji naložila da od korisnika kojima je odobrena odgoda plaćanja naplati iznos nesukladnih potpora, uvećan za kamatu.

Talijanska nadležna tijela pokrenula su potrebne administrativne korake za postupak naplate potpora. No, Italija je 8. studenoga 2013. Sudu podnijela žalbu na odluku Komisije (predmet T-527/13). Sud je 24. lipnja 2015. donio presudu kojom je djelomično poništena odluka Komisije: potvrdio je pristup Komisije u pogledu potpore povezane s odgodom plaćanja dijela pristojbe za koji je rok istekao 31. prosinca 2010., ali je odbacio zaključke Komisije u pogledu nove potpore koja je stvorena za one koji su imali korist od odgode i koji su time izašli iz okvira odluke Vijeća.

Dodatna pristojba za tržišnu godinu 2002./2003.

Italija je za tržišne godine 1995. – 2002. u proračun Europske unije uplatila dodatnu pristojbu umjesto proizvođača prema Odluci Vijeća 2003/530/EZ.

Od 2004. države članice dodatnu pristojbu uplaćuju izravno u proračun Unije prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 1788/2003 od 29. rujna 2003.

Međutim, tržišna godina 2002./2003. nije obuhvaćena Odlukom Vijeća ni novim programom uvedenim 2004. Uzimajući u obzir prekoračenje nacionalne kvote dodijeljene Italiji, talijanski proizvođači mlijeka odgovorni za to prekoračenje bili su dužni uplatiti 227,77 milijuna EUR u proračun Unije za tržišnu godinu 2002./2003.

Naplaćeno je 56,58 milijuna EUR od tog iznosa i uplaćeno u proračun Europske unije, a 40,68 milijuna EUR poništeno je sudskom odlukom. Tako su na dan 31. prosinca 2013. proizvođači mlijeka dugovali još 130,50 milijuna EUR za proračun Europske unije na temelju

dodatne pristojbe za tržišnu godinu 2002./2003. Od tog iznosa 9,35 milijuna EUR obuhvaćeno je programom obročnog plaćanja iz 2009.

Pristojba koja nije obuhvaćena programom obročnog plaćanja iz 2003. ni sustavom povrata iz 2009.

U prethodnim izvješćima već je istaknuto da program obročnog plaćanja iz 2003. i sustav povrata iz 2009. (čija je kamatna stopa jednaka referentnoj stopi Unije uvećanoj za više postotnih bodova) u stvarnosti obuhvaćaju samo manji dio pristojbe koju treba naplatiti.

Naime, ukupan iznos pristojbe koji treba naplatiti za tržišne godine od 1995./1996. do 2008./2009., a o kojem je obavijestila Italija, iznosi 2,305 milijardi EUR. Italija je između 2003. i 2013. vratila 566,71 milijun EUR od tog iznosa, pri čemu je 270,74 milijuna EUR vraćeno u okviru programa obročnog plaćanja iz 2003., 4,99 milijuna EUR u okviru sustava povrata iz 2009., a 290,98 milijuna EUR izvan programâ obročnog plaćanja.

Od preostalog iznosa dugovanja, odnosno 1,738 milijardi EUR:

- manji dio (199,88 milijuna EUR) povezan je s programima obročnog plaćanja koje je Italija uvela 2003. i 2009. i u koje su se uključili neki proizvođači mlijeka koji su dužni platiti pristojbu;
- 211,23 milijuna EUR proglašeno je nenaplativim zbog stečaja proizvođača ili sudskom odlukom o poništenju pristojbe;
- preostaje 1,327 milijardi EUR duga proizvođača koji su odbili uključiti se u programe obročnog plaćanja i koji su većinom pokrenuli sudske postupke pred talijanskim sudovima kako bi osporili dodatnu pristojbu.

Tako oko 87 % ukupnog iznosa koji se još duguje na temelju pristojbe za razdoblje od 1995./1996. do 2008./2009. (1,527 milijardi EUR) nije obuhvaćeno nijednim programom obročnog plaćanja.

Ukupan iznos pristojbi koji je naplaćen izvan programâ obročnog plaćanja do danas iznosi samo 290,98 milijuna EUR. Prema izvješću talijanskih nadležnih tijela, uzrok te vrlo niske stope velik je broj sudskih sporova koje su pokrenuli proizvođači koji su dužni platiti pristojbu i kojima je odobrena odgoda naplate.

U prethodnim izvješćima o ocjeni podnesenima Vijeću Komisija je izrazila želju da se u godišnjim izvješćima koja podnosi Italija posebno prikaže stanje tekućih sudskih postupaka te da se navedu detaljne informacije kojima se potvrđuju uplate proizvođača čije protivljenje plaćanju sud nije odobrio. Bez detaljnih informacija Komisija nije mogla propisno pratiti naplatu dijela pristojbe koji nije obuhvaćen programom obročnog plaćanja.

Komisija izražava zadovoljstvo informacijama navedenima u izvješću talijanskih nadležnih tijela o desetom godišnjem obroku u pogledu trenutačnog općeg stanja naplate pristojbe u okviru programa obročnog plaćanja uvedenog 2003.

No, brojeći podaci koje je dostavila talijanska uprava pokazuju da je napredak postignut u naplati iznosa koji nisu obuhvaćeni navedenim programom obročnog plaćanja neznatan. Konkretno, nema znatnog napretka u naplati izvršnih iznosa koji nikad nisu bili osporavani ili koji su bili osporavani, ali ih je nadležni sud potvrdio, ili za koje su postupci u tijeku, ali nije izdana naredba za odgodu.

Na dan 31. prosinca 2013. učinkovita naplata tih izvršnih iznosa iznosila je oko 240,92 milijuna EUR, dok je preostali izvršni iznos dugovanja iznosio 827 milijuna EUR.

Komisija je istaknula i da od iznosa od 1,527 milijardi EUR koji još treba naplatiti za razdoblje od 1995./1996. do 2008./2009. iznos od 500 milijuna EUR ne čini još izvršni iznos jer se o njemu vodi sudski spor u kojem je izdan nalog za odgodu naplate, ali će morati biti naplaćen kada Sud donese odluku u korist uprave.

U pogledu trenutačno izvršnog iznosa za cijelo razdoblje od 1995./1996. do 2008./2009. učinkovito je naplaćeno samo 22,5 %.

U pogledu razdoblja obuhvaćenog Odlukom Vijeća (od 1995./1996. do 2001./2002.) naplaćen iznos odgovara udjelu od 26,6 % ukupnog trenutačno izvršnog iznosa. U sklopu izvršnog iznosa, treba razlikovati:

- iznose koji nisu osporavani: od izvršnih 172,12 milijuna EUR naplaćeno je 109,65 milijuna EUR, što odgovara stopi naplate od 63 %;
- iznose koji su bili osporavani, ali za koje nije izdana naredba za odgodu naplate: od izvršnih 256,20 milijuna EUR naplaćeno je samo 28,38 milijuna EUR, odnosno 11 %;
- iznose koje je sud potvrdio: od izvršnih 639,97 milijuna EUR naplaćeno je samo 102,89 milijuna EUR, odnosno 16,5 %.

Komisija naglašava iznimno lošu stopu naplate u posljednje dvije kategorije. Osim toga, za iznos od 172,12 milijuna EUR koji nikad nije bio osporavan i koji je stoga mogao odmah biti naplaćen, još uvijek ostaje 62,48 milijuna EUR za naplatu. U pogledu pristojbe iz tržišnih godina 1995./1996. – 2001./2002. to znači da više od deset godina nije naplaćen dug od 19,54 milijuna EUR.

Komisija izražava duboko žaljenje zbog sporog ostvarivanja napretka u naplati dijela pristojbe koji nije obuhvaćen programom obročnog plaćanja iz 2003. i sustavom povrata iz 2009.

Komisija će i dalje pomno pratiti proces naplate u Italiji, posebno naplate pristojbe koja nije obuhvaćena programom obročnog plaćanja. Službe Komisije u više su navrata talijanskim nadležnim tijelima iznijele svoje primjedbe (uključujući i negativne primjedbe) i tražile su detaljne informacije o različitim aspektima povezanim s naplatom pristojbe za mlijeko.

No, unatoč više puta ponovljenim upitima Komisije, talijanska nadležna tijela još uvijek nisu naplatila većinu iznosa pristojbe koji se duguje.

Dana 20. lipnja 2013. Europska Komisija pozvala je Italiju na temelju članka 258. UFEU-a da dostavi svoje primjedbe o nedostatnosti mjera poduzetih za ispravljanje utvrđenih nedostataka u naplati dodatne pristojbe za razdoblje od 1995. do 2009. U odgovoru koji je dostavila Italija ne uočava se, međutim, nikakav značajan napredak u naplati pristojbe.

Komisija je 10. srpnja 2014. uputila obrazloženo mišljenje protiv Italije jer nije poduzela dostatne mjere da osigura učinkovitu i djelotvornu naplatu pristojbe za prekomjernu proizvodnju proizvođača mlijeka koji su prekoračili svoju pojedinačnu kvotu tijekom godina u kojima je Italija prekoračila svoju nacionalnu kvotu za mlijeko.

Zaključak

Komisija smatra da, ukoliko se poštuju uvjeti primjene programa obročnog plaćanja koji je Vijeće odobrilo 2003., napredak koji su talijanska nadležna tijela postigla u naplati dugovanja od proizvođača koji su odlučili sudjelovati u programu obročnog plaćanja za tržišne godine od 1995./1996. do 2001./2002. dokaz je zadovoljavajućeg upravljanja programom.

U pogledu iznosa koji nisu obuhvaćeni programom obročnog plaćanja, Komisija je u svojim uzastopnim izvješćima o ocjeni podnesenima Vijeću od 2010., zatim u opomeni poslanoj

Italiji 20. lipnja 2013. te, naposljetku, u obrazloženom mišljenju upućenom 10. srpnja 2014. već izrazila svoje nezadovoljstvo zbog nepostojanja značajnijeg napretka u naplati pristojbe povezane s kvotama za mlijeko.

Prema informacijama koje su talijanska nadležna tijela dostavila u svojem izvješću o desetom godišnjem obroku, u ovom slučaju nema većeg novog napretka u učinkovitoj naplati pristojbe koja nije obuhvaćena programima obročnog plaćanja. Zbog veličine neplaćenog iznosa pristojbe i zbog trajanja situacije u kojoj dug nije naplaćen, mora se zaključiti da talijanska nadležna tijela nisu osigurala niti dalje osiguravaju učinkovitost i djelotvornost zakonodavstva Unije, zbog čega je Komisija 26. veljače 2015. odlučila pokrenuti postupak na Sudu Europske unije zbog neispunjenja obveze na temelju članka 258. UFEU-a.